

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
(Teikiama per e.pristatymas.lt)

2023-04-18 Nr. S-964-908
Į 2023-04-07 Nr. (1.27Mr) 2T-391

DĖL PASTABŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTAMS

Išnagrinėjome Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pateiktus derinti Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 82, 145, 590, 593, 596, 601, 602, 609, 611, 614, 624¹, 626, 627, 631, 632, 636, 648, 650, 651, 654, 661, 685, 689, 706, 710, 713, 723, 727, 731, 754, 755 ir 771¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – CPK projektas) ir Lietuvos Respublikos antstolių įstatymo Nr. IX-876 2, 4, 6, 8, 10, 11, 12, 14, 20, 21, 28, 29, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 43, 43¹ 46 ir 48 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 25¹ straipsniu įstatymo projektą (toliau – Antstolių įstatymo projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai) Įstatymų projektus.

Iš esmės pastabų dėl Įstatymų projektų neturime ir jiems pritariame, tačiau, visgi kelia abejonių CPK projekto 1 straipsnio, kuriuo keičiamas CPK 82 straipsnis, pakeitimo tikslingumas, kuriuo panaikinamas sprendimų vykdymo išlaidų indeksavimas. Atsižvelgiant į tai, kad šiai dienai nėra patvirtinta vykdymo išlaidų dydžių nustatymo metodika, siūlytina svarstyti galimybę atsisakyti minėto straipsnio pakeitimo ir dėl jo pakeitimo spręsti patvirtinus vykdymo išlaidų dydžių nustatymo metodiką.

Papildomai norėtume atkreipti dėmesį, kad Lietuvos antstolių rūmai 2022 m. lapkričio 22 d. raštu Nr. S-3387 „Dėl siūlymų dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso pakeitimų“ (toliau – Raštas) be kita ko teikė pasiūlymus dėl Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 584 straipsnio pakeitimo, kviesdami apsvarstyti galimybę keisti bendravimo su vaikais tvarkos sprendimų vykdymo reguliavimo tvarką, kadangi antstolių veiksmai, atsižvelgiant į bendravimo tvarkos sprendimų vykdymo procedūras, yra ganėtinai riboti.

Pagal šiuo metu galiojančią tvarką, sprendimai dėl nustatytos bendravimo tvarkos vykdymo, vykdomi laikantis bendrų CPK VI dalyje (vykdymo procesas) nurodytų nuostatų kartu su LVII skyriuje (nepiniginio pobūdžio sprendimų vykdymo ypatumai) nurodytomis išimtimis (CPK 763 straipsnis). Jeigu skolininkas nevykdo antstolio patvarkymo dėl sprendimo vykdymo tvarkos, antstolis surašo sprendimų, įpareigojančių skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, neįvykdymo aktą ir kreipiasi į teismą CPK 771 straipsnyje nustatyta tvarka (Sprendimų vykdymo instrukcijos 51 punktą). Atitinkamai, jeigu per teismo nustatytą terminą neįvykdytas sprendimas, įpareigojęs skolininką atlikti arba nutraukti tam tikrus veiksmus, kuriuos gali atlikti arba nutraukti tik pats skolininkas <...>, arba jeigu per nustatytą terminą neįvykdytas privalomasis nurodymas ar nevykdomas privalomasis nurodymas, kurio įvykdymo terminas nenustatytas, surašytą aktą antstolis perduoda antstolio kontoros buveinės vietos apylinkės teismui. Sprendimo arba privalomojo nurodymo neįvykdymo klausimas išsprendžiamas teismo posėdyje. Teismas, nustatęs, kad

skolininkas sprendimo arba privalomojo nurodymo neįvykdė, gali jam skirti iki trijų šimtų eurų baudą už kiekvieną uždelstą įvykdyti sprendimą arba privalomąjį nurodymą dieną išieškotojo naudai (CPK 771 straipsnio 6 dalis). Jeigu skolininkas antrą kartą ir daugiau kartų <...> toliau nevykdo privalomojo nurodymo, teismas skolininkui vėl pritaiko priemones, numatytas CPK 771 straipsnio 6 dalyje (CPK 771 straipsnio 7 dalis).

Pažymime, jog vienoje naujausių Lietuvos Aukščiausiojo Teismo nutarčių nustatyta, kad Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos Šiaulių apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus vyriausioji specialistė atliko administracinio nusižengimo tyrimą ir surašė administracinio nusižengimo protokolą dėl Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso (toliau – ANK) 73 straipsnio 1 dalies nustatyto administracinio nusižengimo, t. y. už tai, kad vaiko motina, panaudodama savo, kaip vieno iš tėvų, valdžią priešingai vaiko interesams, piktybiškai neleido bendrauti tėvui su mažamete dukterimi (*Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2022 m. balandžio 6 d. nutartis administracinio nusižengimo byloje Nr. 2AT-32-976/2022*). Būtent vaiko teises išmanantis profesionalas, žinantis vaikų poreikius ir galintis įvertinti galimą manipuliavimą situacija, turintis teisę apklausti patį vaiką bei ištyręs kitas aplinkybes įvertino situaciją, nustatė pažeidimą ir surašė administracinio nusižengimo protokolą. Šią teisę pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl ANK 72, 73, 74, 75, 80, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų Vaiko teisių tarnybai numato ANK 589 straipsnio 71 punktas.

Kadangi Vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba turi įgaliojimus surašyti administracinio nusižengimo protokolus, kai tėvai pažeidžia vaikų interesus, manytina, jog ne antstoliai, o pirmiausia Vaiko teisių tarnyba turėtų dalyvauti bendravimo su vaikais tvarkos vykdymo užtikrinime.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos antstolių rūmai siūlė apsvarstyti aukščiau išdėstytą poziciją ir atitinkamai koreguoti CPK 584 straipsnį, reglamentuojantį vykdytinus dokumentus, jį atitinkamai papildant punktu, numatančiu: „išskyrus teismo sprendimus dėl bendravimo su vaiku tvarkos nustatymo“.

Taip pat, Rašte Lietuvos antstolių rūmai teikė siūlymą dėl CPK 771 straipsnio pakeitimo, siūlydami apsvarstyti koreguoti CPK 771 straipsnio 2 dalį, numatant: jeigu sprendime yra nurodytos sprendimo neįvykdymo pasekmės, numatytos šio Kodekso 273 straipsnyje, arba jeigu privalomajame nurodyme yra nurodytos jo neįvykdymo pasekmės, ***antstolio surašytas aktas perduodamas ne antstolio kontoros buveinės vietos apylinkės teismui, o išieškotojui, kuris turi teisę kreiptis į teismą, pagal turto buvimo vietą/pagal teismo, išnagrinėjusio bylą, buvimo vietą***, o šis priima nutartį taikyti sprendime arba privalomajame nurodyme nurodytas pasekmes, kadangi skolininkas neatliko tam tikrų veiksmų. Taip būtų suteikta teisė būtent išieškotojui savo iniciatyva spręsti dėl poreikio kreiptis į teismą.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, suprantame Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos iniciatyvą parengti šį CPK projektą, tačiau prašome ateityje tęsti tolimesnes diskusijas ir ieškoti teisinio reguliavimo tobulinimo galimybių aukščiau išdėstytais klausimais.

Lietuvos antstolių rūmų valdytoja

Dovilė Satkauskienė

Lina Baradinskaitė, lina@antstoliurumai.lt